

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Број: 01-02-03-13-328/17
Р: 09-05; 010-05/17

**ИЗВЈЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Одјељења за привредни развој, спорт и културу
за период 1. јануар – 31. децембар 2016. године**

Брчко, јула 2017. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	5
<u>2. УВОД</u>	8
<u>3. ОПШТИ ДИО</u>	8
<u>4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	9
<u>5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2015. ГОДИНУ</u>	9
<u>6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	11
<u>6.1. Руководство и систем интерних контрола</u>	11
<u>6.3. Обављање послова из надлежности Одјељења у складу са законским и другим прописима</u>	12
<u>6.4. План и реализација планом предвиђених задатака</u>	14
<u>6.5. Приходи и примици</u>	14
<u>6.6. Планирање и извршење текућег и капиталног буџета</u>	15
<u>6.6.1. Издаци за путне трошкове</u>	15
<u>6.6.2. Издаци за услуге превоза и гориво</u>	16
<u>6.6.3. Издаци за текуће одржавање</u>	16
<u>6.6.4. Издаци за уговорене услуге</u>	16
<u>6.6.5. Текући грантови</u>	17
<u>6.6.6. Планирање и извршење капиталног буџета</u>	24
<u>6.7. Попис средстава и извора средстава на дан 31.12.2016. године</u>	25
<u>7. КОМЕНТАР</u>	26
<u>8. ПРИЛОЗИ</u>	28

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ШЕФУ ОДЈЕЉЕЊА ЗА ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ, СПОРТ И КУЛТУРУ

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Одјељења за привредни развој, спорт и културу Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Одјељење) за период **1. јануар – 31. децембар 2016.** године, те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Шеф Одјељења је одговоран за финансијско пословање Одјељења и усклађеност пословања с важећим законским и другим релевантним прописима, програмом рада и одобреним позицијама буџета. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за спречавање и откривање материјално значајних грешака у финансијском пословању Одјељења, као и примјереност и понашање ревидираног Одјељења над средствима и имовином која му је дата на управљање.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијском пословању на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 40/08, 29/14 и 23/16) и примјенивим оквиром ISSAI ревизијских стандарда. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијско пословање не садржи материјално значајне погрешке, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености финансијског пословања са законским и другим релевантним прописима, одобреним и извршеним позицијама буџета и извршавање послова из своје надлежности. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешака у финансијском пословању. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за финансијско пословање, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, и задовољавају стандарде ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

- Подстицајна средства приватним предузећима у 2016. години реализована су у складу са Законом о подстицају привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ у износу од 8.962.416,66 КМ. Од тога се за набавку сталних средстава, до износа уплаћеног пореза на добит, односи 6.671.827,52 КМ или 74,44%.
Од укупно 893 привредна субјекта који су остварили подстицај, осамдесет четири (84) привредна субјекта или 9,41% је користило 77,50% од укупног износа подстицајних средстава.
Додјела средства је обављана без дефинисаних развојних циљева и критеријума за њихову оцјену и праћење привредних дјелатности које треба стимулисати.
- Након одржаних културно-спортских манифестација, Одјељење је сачинило извјештаје о планираним и утрошеним средствима за манифестације, који су непотпуни јер не садрже укупан износ остварених трошкова приликом њихове реализације.
С обзиром да не постоји евиденција о укупно оствареним трошковима за сваку манифестацију, нити евиденција о укупним издацима буџета Одјељења који су утрошени за одржавање свих манифестација у току 2016. године, није могуће вршити компарацију остварених трошкова са планираним, нити са оствареним трошковима манифестација организованих у претходној години.

Мишљење с резервом

По нашем мишљењу у финансијском пословању Одјељења у току 2016. године, осим ефеката навода у претходној тачки, није било значајних неусаглашености с важећом законском регулативом и одобреним позицијама буџета.

Замјеници главног ревизора

Амра Илић, дипл. ек.

Мр. сц. Саво Грујић, дипл. ек.

Главни ревизор

Некир Суљагић, дипл. ек.

1. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања Одјељења у 2016. години, констатовали смо одређене пропусте и неправилности. Ради отклањања истих, дајемо следеће препоруке:

Потребно је обезбиједити поуздано и континуирано функционисање система интерних контрола у цјелокупном пословању Одјељења, а нарочито у дијелу: ажурирања процедура везаних за процјену и управљање ризицима, досљедног спровођења и документовања контролних активности и њихову примјену приликом остваривања прихода од боравишне таксе, обухватања цјелокупне имовине Одјељења, дефинисања мјерљивих критеријума за распојелу грантова који ће обезбиједити њихову реализацију у години у којој су средства и одобрена, као и дојеле подстицајних средстава у складу са дефинисаним циљевима развоја привредних дјелатности у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је, приликом доношења законских и подзаконских аката, омогућити примјену претходних прописа, све док се не стекну услови за примјену нових.

Потребно је поштовати одредбе Закона о спорту у Брчко дистрикту БиХ у дијелу доношења Стратегије развоја спорта, те на основу исте донијети програме развоја спорта.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о спорту у Брчко дистрикту БиХ у дијелу успостављања евиденције носилаца спортских активности као и евиденције спортских стручњака, спортских објеката и спортских резултата.

Потребно је да Одјељење успостави писану процедуру о давању некретнина на коришћење спортским удружењима, колективима и рекреативцима, ради транспарентног одобравања објеката и термина, обезбјеђења адекватног хигијенског одржавања, квалитетнијег и ефикаснијег обављања надзора коришћења спортских дворана, спортско-рекреационих центара и објеката културе, те, координације термина коришћења и извјештавања о коришћењу дворана са Одјељењем за образовање и Канцеларијом за управљање јавном имовином.

Потребно је да Одјељење све препоруке дате у Извјештају о ревизији финансијског пословања обухвати Акционим планом за отклањање неправилности по Извјештају о ревизији финансијског пословања.

Потребно је да Одјељење из своје надлежности благовремено донесе план и програм рада који је саставни дио програма рада Владе Дистрикта, како би исти био поднесен Скупштини Брчко дистрикта БиХ, у року који је прописан одредбама Статута Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је предузети активности на реализацији Програма рада.

Потребно је да Одјељење, ради стицања услова за примјену законских прописа, доноси подзаконске акте у прописаном року.

Потребно је да Одјељење врши надзор над спровођењем Закона о боравишној такси у Брчко дистрикту БиХ, поштујући и одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину.

Потребно је, приликом преузимања горива од стране запослених Одјељења, на отпремницама евидентирати име и презиме, са читким потписом лица које је преузело гориво.

Потребно је приликом сачињавања извјештаја о одржаним манифестацијама у исте укључити све настале трошкове неопходне за њихову реализацију, евидентирати укупан износ сваке манифестације, као и свеукупне издатке за све манифестације у току године.

Потребно је успоставити процедуру о пријему и евидентирању умјетничких дјела након одржаних ликовних колонија, у складу с Правилником о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је у уговорима о додјели новчаних средстава са позиције грантова непрофитним организацијама, дефинисати мјере којима би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта.

Потребно је израдити подзаконске акте који дају јасне смјернице о начину правдања грантова, те дефинисати валидне доказе за правдање утрошка додијељених средстава.

Потребно је Програм самозапошљавања на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2016. години ускладити са одредбама Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености.

Потребно је средства за спровођење политике самозапошљавања остварити у року који омогућава њихову реализацију у оквиру периода на који се односе, ради повећања ефикасности у реализацији буџетом одобрених програма и транспарентности извјештавања о начину и обиму њихове реализације.

Потребно је у програму самозапошљавања конкретније дефинисати циљеве програма и мјерљиве критеријуме за оцјењивање пословних идеја у складу с постављеним циљевима и дефинисање облика извјештавања и надзора над њиховом реализацијом.

Потребно је, са Пореском управом Брчко дистрикта БиХ, успоставити механизам контроле и праћења подстицаја за надокнаду новчаног износа за набављена стална

средства, ради примјене одредаба Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је, на основу стручних анализа ефеката постојећих подстицаја на привредни развој у Брчко дистрикту БиХ, дефинисати развојне циљеве, утврдити подручја у којима су потребна побољшања, као и критеријуме за њихову оцјену и праћење.

Потребно је планирање капиталних пројеката вршити након испуњења неопходних предуслова за њихову реализацију, као што су ријешени имовинско-правни односи, пројектна документација и друге припреме ради почетка извођења радова.

Потребно је попис имовине планирати и вршити на начин који омогућава обухватање цјелокупне имовине и поуздану идентификацију сваке ставке конкретне имовине, уз искњижавање сталних средстава која не припадају Одјељењу, у складу са Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ОДЈЕЉЕЊА ЗА ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ, СПОРТ И КУЛТУРУ ЗА 2016. ГОДИНУ

2. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Одјељења на основу овлашћења датих Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ и другим релевантним прописима, као и на основу годишњег плана ревизије.

3. ОПШТИ ДИО

Одјељење за привредни развој, спорт и културу извршава законе и друге прописе који се примјењују на територији Брчко дистрикта БиХ, прати стање привреде и предлаже мјере, рјешава у управним стварима, припрема и предлаже прописе и обавља друге послове одређене законом, а који се односе на:

- статистику и анализу, стратешко планирање и регионалну сарадњу;
- пословне иницијативе и услуге, маркетинг и односе с јавношћу и мјере за унапређивање инвестиција;
- организацију позоришних манифестација, изложби, библиотечке дјелатности и других дјелатности из области културе као и сарадња са удружењима из области културе;
- спорт и туризам и
- друге послове из надлежности Одјељења одређене законом и другим прописима.

Унутрашња организација Одјељења утврђена је Организационим планом управе Дистрикта и Организационим планом Одјељења.

Одјељење у свом саставу има следећа пододјељења:

- Пододјељење за привредни развој и
- Пододјељење за туризам, културу и спорт.

У Одјељењу је на дан 31. 12. 2016. године било запослено двадесет девет (29) запослених, а Организационим планом и измјенама и допунама организационог плана је предвиђено тридесет осам (38) запослених.

4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање у **2016.** години, у дијелу планирања и извршења буџета, оцјене система интерних контрола, као и усклађености пословања из своје надлежности са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Одјељења је да омогући ревизору да на основу прикупљених доказа изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање, обављено у складу са законским важећим прописима као и примјереног понашања руководиоца Одјељења над средствима и имовином Брчко дистрикта БиХ.

Поред тога ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије финансијског пословања за 2016. годину.

С обзиром да се ревизија обавља провјерама на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2015. ГОДИНУ

Канцеларија за ревизију јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ је извршила ревизију финансијског пословања Одјељења за 2015. годину и изразила мишљење с резервом. У Извјештају о ревизији финансијског пословања за 2015. годину дате су препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређивању пословања и отклањању недостатака у даљем пословању.

На основу препорука из Извјештаја о обављеној ревизији финансијског пословања за 2015. годину, Одјељење је усвојило Акциони план за отклањање недостатака по Извјештају о ревизији финансијског пословања Одјељења за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године, број: 13-001575/16 од 28. јула 2016. године (у даљем тексту; Акциони план). Увидом у Акциони план утврдили смо да Одјељење није у потпуности поставило јасне рокове извршења носиоцима активности на отклањају неправилности.

Увидом у Извјештај о предузетим мјерама из Акционг плана за отклањање недостатака за имплементацију препорука из Извјештаја за 2015. годину утврдили смо следеће:

• Реализоване препоруке:

- досљедно примијењене одредбе Правилника о финансијском извјештавању приликом израде образложења о годишњем извршењу буџета;
- документовано вријеме преласка границе, приликом сачињавања извјештаја о службеном путовању у иностранство, у сврху признавања висине трошкова дневница на службеном путовању;
- усвојен Закон о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ.

- **Дјелимично реализоване препоруке:**
 - сачињени извјештаји по окончању манифестација, без укупног износа трошкова манифестација.
- **Нереализована препорука из претходне године:**
 - неизмирена обавеза за субвенције дијела камата на кредите по Програму из 2014. године од стране Развојно-гарантног фонда Брчко дистрикта БиХ, који нису реализовани у 2015. години.
- **Нереализоване препоруке из претходне три године, које се односе се на:**
 - успостављање мјерљивих критеријума за оцјену степена реализације циљева из Програма рада;
 - успостављање евиденције умјетничких дјела, дефинисања начина процјене њихове почетне вриједности и каснијег вредновања и носиоца активности потребних за њихово евидентирање у главној књизи у складу с Правилником о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикту БиХ, као и ефективан надзор у току њихове употребе;
 - дефинисање циљева у програму samozapošljavanja и мјерљиве критеријуме за оцјењивање пословних идеја у складу с постављеним циљевима и дефинисање облика извјештавања и надзора над њиховом реализацијом;
 - планирање средстава за подстицаје привредним предузећима није вршено на основу реалних показатеља у претходним периодима и процјенама наставка тренда у години за коју се усваја буџет;
 - дефинисање подручја на основу стручних анализа ефеката постојећих подстицаја на привредни развој у Брчко дистрикту БиХ у којима су могућа и потребна побољшања, као и усаглашавање законске регулативе са другим законима ради постизања њихове комплементарности и активне улоге Владе Дистрикта у конкретнијем дефинисању развојних циљева одобрених подстицаја, као и критеријума за њихову оцјену и праћење;
 - дефинисање улоге Одјељења у активностима припреме и надзора над реализацијом капиталних пројеката из буџета капиталних потреба; усагласити облик и обим сарадње у конкретним активностима са другим надлежним институцијама, те обезбиједити њихово благовремено и досљедно спровођење у току реализације појединачних пројеката у складу с начелима ефикасности и економичности у Закону о буџету Брчко дистрикта БиХ;
 - успостављање писане процедуре о давању некретнина на коришћење спортским удружењима, колективима и рекреативцима, ради квалитетнијег и ефикаснијег обављања надзора коришћења спортских дворана, спортско-рекреационих центара и објеката културе, те, координације термина коришћења и извјештавања о коришћењу дворана са Одјељењем за образовање и Канцеларијом за управљање јавном имовином;
 - планирање и обављање пописа имовине на начин који омогућава обухватање целокупне имовине и поуздану идентификацију сваке ставке конкретне имовине у складу са Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1. Руководство и систем интерних контрола

Систем интерних контрола у Одјељењу је успостављен Организационим планом, правилницима о интерној контроли, као и Одлуком о именовању лица задужених за поступак надгледања и спровођења интерних контролних поступака. Одговорност за успостављање и примјену система интерних контрола је обавеза руководства Одјељења. Правилницима о интерним контролама – интерним контролним поступцима руководство је нормативно дефинисало контролне поступке, поступке информисања и комуникације и процјену ризика за све пословне активности које се одвијају у Одјељењу.

Извршили смо процјену функционисања система интерних контрола како би се увјерили да ли успостављене интерне контроле обезбјеђују тачну и потпуну примјену и усклађеност са законима и прописима, економично, ефикасно и ефективно трошење и заштиту јавног новца.

Недостатак интерне контроле се огледа у сљедећем:

Одјељење није омогућило примјену старог Закона о подстицају привредног развоја, док се не стекну услови за примјену новог закона.

Одјељење нема усвојену процедуру о давању некретнина на коришћење спортским удружењима и рекреативцима.

Одјељење нема успостављену процедуру пријема, процјене и евиденције умјетничких дјела у главној књизи Трезора.

Остварење прихода од боравишне таксе у мањем обиму, због недонесених у року подзаконских аката за спровођење Закона о боравишној такси.

Уговорима о додјели грантова непрофитним организацијама нису дефинисане мјере за испуњавање обавезе правдања средстава од стране корисника гранта.

У програму самозапошљавања нису дефинисани мјерљиви критеријуми за вредновање пословних идеја.

Пописом имовине нису обухваћена сва средства Одјељења, нити је остварена поуздана идентификација ставки појединачне имовине.

Потребно је обезбиједити поуздано и континуирано функционисање система интерних контрола у цијелокупном пословању Одјељења а нарочито у дијелу: ажурирања процедура везаних за процјену и управљање ризицима, досједног спровођења и документовања контролних активности и њихову примјену приликом остваривања прихода од боравишне таксе, обухватања цијелокупне имовине Одјељења, дефинисања мјерљивих критеријума за расподјелу грантова који ће обезбиједити њихову реализацију у години у којој су средства и одобрена, као и додјеле подстицајних средстава у складу са дефинисаним циљевима развоја привредних дјелатности у Брчко дистрикту БиХ.

6.3. Обављање послова из надлежности Одјељења у складу са законским и другим прописима

Закон о подстицају привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 13/06, 19/07 и 17/10) стављен је ван снаге 16. јула 2016. године, даном ступања на снагу новог Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 23/16). Нови закон се почео примјењивати од 15. новембра 2016. године, након доношења Правилника о поступку остваривања права на олакшице правних лица („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 42/16).

Због тога што је претходни закон стављен ван снаге, а примјена новог је услиједила након доношења прописа за спровођење, подстицаји у привреду Брчко дистрикта БиХ нису се могли реализовати четири мјесеца (у периоду од 16. јула 2016. године до 14. новембра 2016. године). У том периоду, захтјеви за подстицај (надокнаде за здравствено осигурање за новозапослене раднике, разлику електричне енергије и др.) одбијени су због тога што су поднесени прије почетка примјене новог закона, а претходни је престао да важи.

Потребно је, приликом доношења законских и подзаконских аката, омогућити примјену претходних прописа, све док се не стекну услови за примјену нових.

У складу с чланом 22 Закона о јавној управи Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 19/07, 2/08, 43/08 и 9/13), Одјељење је надлежно за:

- a) статистику и анализу, стратешко планирање и регионалну сарадњу;
- b) пословне иницијативе и услуге, маркетинг и односи с јавношћу и мјере за унапређивање инвестиција;
- c) организација позоришних манифестација, изложби, библиотечке дјелатности и других дјелатности из области културе као и сарадња са удружењима из области културе;
- d) спорт и туризам и
- e) друге послове из надлежности Одјељења одређене законом и другим прописима.

Одредбама члана 5 става 1 Закона о спорту у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 14/11), прописано је да се ради остварења јавног интереса и циљева у спорту Дистрикта доноси Стратегија развоја спорта у Брчко дистрикту. Надаље, ставом 3, прописано је да се на основу Стратегије доносе програми развоја спорта.

Одредбама члана 6 истог закона, дефинисано је да се Стратегијом утврђују:

- a) основна полазишта и правци развоја спорта;
- b) развојни и стручни задаци у спорту;
- c) оквирни критеријуми за вредновање програма и финасирања програма у спорту;
- d) носиоци развоја спорта и мјере контроле реализације развоја спорта.

Ревизијом смо утврдили да Стратегија развоја спорта у Брчко дистрикту није усвојена, а да је вршено финансирање спортских активности из буџета Дистрикта на основу али без Програма развоја спорта, што није у складу са одредбама члана 41 става 2 Закона о спорту, којим је прописано да се средства за финансирање из буџета Дистрикта обезбјеђују у складу с програмима који се доносе на основу Стратегије.

Потребно је поштовати одредбе Закона о спорту у Брчко дистрикту БиХ у дијелу доношења стратегије развоја спорта, те на основу исте донијети програме развоја спорта.

Поред наведеног, одредбама члана 9 става 1 Закона о спорту прописано је да Одјељење води евиденцију: носилаца спортских активности као и евиденцију спортских стручњака, спортских објеката и спортских резултата. Надаље, ставом 2 прописано је да носиоци спортских активности, поред уписа у судски регистар, дужни су да се упишу у евиденцију из става 1 овог члана, а ставом 3 да су носиоци активности дужни да Одјељењу пријаве све промјене везане за евиденције из става 1.

Ревизијом смо утврдили да Одјељење није системски устројило евиденцију како је то прописано одредбама Закона о спорту.

Потребно је досљедно поштовати одредбе Закона о спорту у Брчко дистрикту БиХ у дијелу успостављања евиденције носилаца спортских активности као и евиденције спортских стручњака, спортских објеката и спортских резултата.

На основу одлука градоначелника Брчко дистрикта БиХ о давању некретнина на коришћење од 15. септембра 2009. године, 9. октобра 2009. године и 5. новембра 2010. године, Одјељењу су дате спортске дворане, спортско-рекреациони центри, објекти културе и велика сала у Омладинском центру на коришћење, без накнаде.

Ревизијом је утврђено да Одјељење није успоставило писану процедуру о давању некретнина на коришћење спортским удружењима, колективима и рекреативцима, којом би се дефинисао начин дојеле термина, чишћење, надзор, као и извјештавање о коришћењу спортских дворана, спортско-рекреационих центара и објеката културе, ради квалитетног и ефикаснијег праћења коришћења и извјештавања о коришћењу наведених некретнина са Одјељењем за образовање и Канцеларијом за управљање јавном имовином.

Потребно је да Одјељење успостави писану процедуру о давању некретнина на коришћење спортским удружењима, колективима и рекреативцима, ради транспарентног одобравања објеката и термина, обезбјеђења адекватног хигијенског одржавања, квалитетнијег и ефикаснијег обављања надзора коришћења спортских дворана, спортско-рекреационих центара и објеката културе, те, координације термина коришћења и извјештавања о коришћењу дворана са Одјељењем за образовање и Канцеларијом за управљање јавном имовином.

Претходно наведена препорука је дата Одјељењу у Извјештају о ревизији финансијског пословања за 2015. годину, али није уврштена у Акциони план за отклањање недостатака по Извјештају о ревизији финансијског пословања Одјељења за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године, број: 13-001575/16 од 28. јула 2016. године. С обзиром да поменута препорука није реализована, потребно је исту уврстити у Акциони план Одјељења, те успоставити писану процедуру о давању некретнина на коришћење спортским удружењима, колективима и рекреативцима.

Потребно је да Одјељење све препоруке дате у Извјештају о ревизији финансијског пословања обухвати Акционим планом за отклањање неправилности по Извјештају о ревизији финансијског пословања.

6.4. План и реализација планом предвиђених задатака

Одјељење је, из својих надлежности које су прописане чланом 22 Закона о јавној управи Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, бројеви 19/07, 2/08, 43/08 и 9/13), донијело Програм рада за 2016. годину. Одредбама члана 58 (Извјештаји и програми рада), Статута Брчко дистрикта БиХ, прописано је да на крају сваке календарске године градоначелник, поред осталог, подноси Скупштини Програм рада Владе Дистрикта за наредну годину. Из наведеног произлази да су одјељења из своје надлежности обавезна донијети програме рада за наредну годину прије краја текуће године.

Ревизијом смо утврдили да је Одјељење Програм рада Влади Дистрикта доставило 6. јануара 2016. године, што није у складу са поменутиим одредбама Статута Брчко дистрикта БиХ.

Осим наведеног, утврдили смо да Одјељење није завршило активности на реализацији програмских задатака из своје надлежности из Програма рада, који се посебно односе на реализацију мјера за побољшање пословног амбијента у Брчко дистрикту БиХ:

- измјене и допуне Закона о предузећима Брчко дистрикта БиХ;
- промјена законске регулативе ради убрзања поступка стечаја и ликвидације.

Потребно је да Одјељење из своје надлежности, благовремено донесе План и програм рада који је саставни дио Програма рада Владе Дистрикта, како би исти био поднесен Скупштини Брчко дистрикта БиХ, у року који је прописан одредбама Статута Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је предузети активности на реализацији Програма рада.

6.5. Приходи и примици

Одјељење је у 2016. години планирало приходе у износу од 42.958,00 КМ, а остварило у износу од 53.306,59 КМ, што представља 124% извршење плана. Од реализованог износа, 14.337,00 КМ се односи на приходе од чланарина у библиотеци, 13.265,00 КМ на приходе од продаје улазница за позоришне представе, 12.480,00 КМ на приходе од такси на захтјеве и рјешења по Закону о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ, 4.109,59 КМ на приходе од привременог кориштења велике сале Дома културе Брчко.

Такође, Одјељење је остварило и приходе од боравишне таксе у износу од 9.115,00 КМ. Одредбама члана 7 Закона о боравишној такси у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ од 1. октобра 2015. године, број 37/15) у даљем тексту: Закон, прописано је да висину боравишне таксе утврђује Влада Брчко дистрикта БиХ, на предлог шефа Одјељења за привредни развој, спорт и културу. Затим, чланом 12 Закона, дефинисано је да Одјељење врши надзор над његовим спровођењем. Надаље, чланом 15 Закона утврђено

је да ће подзаконски акти за спровођење овог закона бити донесени у року од шездесет (60) дана од дана ступања на снагу овог закона, односно, од 9. октобра 2015. године.

Влада Брчко дистрикта БиХ је, на предлог Одјељења, сходно члану 7 Закона, донијела Одлуку о висини боравишне таксе у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ од 2. јуна 2016. године, број 16/16) којом је утврђена висина боравишне таксе на подручју Брчко дистрикта БиХ за остварене услуге смјештаја. Наведена одлука је ступила на снагу 10. јуна 2016. године.

Из претходно наведеног произлази да је за спровођење Закона било потребно донијети **подзаконске акте до 9. децембра 2015. године** (60 дана од 9. октобра 2015. године). Међутим, рок је премашен, а примјена Закона је омогућена тек шест мјесеци касније, тј. **10. јуна 2016. године**, од када се остварују приходи од наплаћене боравишне таксе на подручју Брчко дистрикта БиХ.

Одредбама члана 3 става 3 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, те, члана 7 и члана 10 става 2 Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину, дефинисано је да су буџетски корисници одговорни за правовремену и ефикасну наплату потраживања по основу властитих прихода из своје надлежности.

Због кашњења у примјени Закона, остварено је и мање прихода од боравишне таксе, што није у складу са одредбама наведених закона.

Осим тога, Одјељење није документовало обављање надзора над спровођењем Закона о боравишној такси у Брчко дистрикту БиХ, што је сходно члану 12 Закона било дужно да врши.

Потребно је да Одјељење, ради стицања услова за примјену законских прописа, доноси подзаконске акте у прописаном року.

Потребно је да Одјељење врши надзор над спровођењем Закона о боравишној такси у Брчко дистрикту БиХ, поштујући и одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ и Закона о извршењу буџета Брчко дистрикта БиХ за 2016. годину.

6.6. Планирање и извршење текућег и капиталног буџета

Текући издаци Одјељења за 2016. годину одобрени су буџетом у износу од 15.583.617,99 КМ, а извршени у износу од 15.229.575,45 КМ, што представља 97,73% извршења плана, док су за 10,04% мањи у односу на остварене текуће издатке у 2015. години (табела број 1 у прилогу Извјештаја).

Буџет капиталних потреба за 2016. годину одобрен је у износу од 535.951,90 КМ, а извршен у износу од 64.444,60 КМ, што представља 12,02% извршења плана. Нереализована средства капиталног буџета из 2013. године у износу од 510.102,88 КМ, којима је истекао рок за реализацију, пренесена су у капитални буџет за 2016. годину.

6.6.1. Издаци за путне трошкове

Издаци за путне трошкове су првобитно планирани и одобрени буџетом у износу од 14.620,00 КМ, а Одлуком Дирекције о унутрашњој прерасподјели одобрених буџетских средстава, број: 13.4-04.1-759/16 од 3. новембра 2016. године су умањени за 5.250,00

КМ, тако да одобрена средства за 2016. годину, након умањења, укупно износе 9.370,00 КМ. Издаци за путне трошкове су извршени у износу од 7.807,60 КМ или 83,33% у односу на укупно одобрена буџетска средства у 2016. години, а 60,19% у односу на остварене издатке у 2015. години.

6.6.2. Издаци за услуге превоза и гориво

Издаци за услуге превоза и гориво су буџетом одобрени у износу од 5.350,00 КМ, а извршени у износу од 4.030,47 КМ или 75,34% у односу на одобрена буџетска средства и 80,48% у односу на остварене издатке у 2015. години.

Набавка и сукцесивна испорука течних горива за возила Одјељења вршена је на основу Оквирног споразума од 28. јануара 2015. године и шест појединачних уговора за 2016. годину, сходно измјенама цијена горива.

Увидом у документацију преузетог течног горива за возила Одјељења на бензинској пумпи, уочено је да већина отпремница уз рачуне за издато гориво, садрже само име лица које је преузело гориво, без презимена, с нечитким потписом.

Потребно је, приликом преузимања горива од стране радника Одјељења, на отпремницама евидентирати име и презиме, с читким потписом лица које је преузело гориво.

6.6.3. Издаци за текуће одржавање

Издаци за текуће одржавање су буџетом одобрени у износу од 8.260 КМ, а извршени у износу од 6.333,45 КМ или 78,68% у односу на одобрена буџетска средства и 113,41% у односу на остварене издатке у 2015. години.

Од наведеног износа на, одржавање возила се односи 2.911,27 КМ, набавку и уградњу ауто-гума 1.540,80 КМ, одржавање зграда 971,38 КМ и одржавање опреме 910,00 КМ.

6.6.4. Издаци за уговорене услуге

Издаци за уговорене услуге одобрени су буџетом у износу од 799.372,00 КМ, а извршени су у износу од 784.544,58 КМ, што представља 98,15% извршења плана и 101,59% у односу на остварене издатке у 2015. години.

У структури издатака за уговорене услуге најзначајнији издаци су: услуге медија за културно-спортске манифестације у износу од 288.921,90 КМ, одржавање драмских представа у износу од 132.403,41 КМ, услуге одржавања чистоће у износу од 98.632,68 КМ, услуге хотелског смјештаја учесника разних манифестација у износу од 72.229,06 КМ, услуге репрезентације у износу од 62.280,62 КМ, услуге по уговорима о дјелу у износу од 69.502,00 КМ, ангажовање естрадних умјетника и организовање културно-забавног

програма у износу од 39.599,82 КМ, те, урамљивање слика и цртежа у износу од 9.984,07 КМ.

Културно-спортске манифестације, од којих су значајније: „У сусрет прољећу 2016“, „Брчанско љето – Савски цвијет 2016“, „Ликовна колонија Сава 2016“, „Позоришни сусрети БиХ у Брчком“ и друге, реализују се на основу одобрених програма и трошковника манифестације од стране шефа Одјељења и градоначелника.

Увидом у програме и трошковнике за одржавање манифестација у 2016. години уочено је да су исти непотпуни из разлога што не садрже све трошкове који су настали приликом њихове реализације. Поред трошкова који су специфични за сваку поједину манифестацију, постоје трошкови који су садржани у укупном износу (извршена једна набавка материјала и услуга за све манифестације), а које би требало, приближно, расподијелити на све манифестације на које се односе, као што је репрезентација, хотелски смјештај, штампани материјал, награде и друго. Због тога што Одјељење нема евиденцију о укупним трошковима за сваку манифестацију, није могуће упоређивати остварене трошкове са планираним, а нити са укупним трошковима исте манифестације одржане претходне године. Такође, не постоји евиденција о укупним издацима буџета Одјељења који су остварени за одржавање свих културно-спортских манифестација у току 2016. године.

Набавка услуга медија за планиране културне и спортске манифестације, те ангажовање естрадних умјетника, вршени су углавном закључивањем уговора о копродукцији, који не подлијежу процедурама јавних набавки. Узимајући у обзир врсту услуга и статус уговорног органа, нисмо се увјерили у основаност одабира наведеног поступка, чијом се примјеном умањује транспарентност у поступку јавне набавке услуга.

Након одржаних ликовних колонија Одјељење прима одређен број слика, цртежа и других умјетничких дјела сачињених од стране учесника колоније, а које преузима Умјетничка галерија.

Ревизијом је утврђено да не постоји уређена процедура вођења наведених пројеката, тако да постојеће евиденције умјетнина садрже податке неопходне за физичку идентификацију и локацију умјетничког дјела, без процјене њихове вриједности у складу с чланом 6 Правилника о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикту БиХ, тако да иста нису укључена у системску евиденцију – главну књигу Трезора.

Потребно је приликом сачињавања извјештаја о одржаним манифестацијама у исте укључити све настале трошкове неопходне за њихову реализацију, евидентирати укупан износ сваке манифестације, као и свеукупне издатке за све манифестације у току године.

Потребно је успоставити процедуру о пријему и евидентирању умјетничких дјела након одржаних ликовних колонија, у складу с Правилником о евиденцији сталних средстава, ситног инвентара и материјала за буџетске кориснике у Брчко дистрикту БиХ.

6.6.5. Текући грантови

Издаци за текуће грантове Одјељења су првобитним буџетом за 2016. годину одобрени су у износу од 13.017.945,00 КМ, а амандманима на буџет увећани на износ од 13.819.945,00 КМ. Текући грантови су извршени у износу 13.512.727,07 КМ, што представља 97,78% извршења плана и 88,92% у односу на реализовани буџет у 2015. години.

Издаци за грантове реализовани су на основу програма утрошка од 20. јуна 2016. године који је донијела Влада Брчко дистрикта БиХ на предлог Одјељења, а измјена и допуна програма извршена је након усвајања амандмана на буџет 19. октобра 2016. године. На основу програма утрошка 22. јуна 2016. године расписан је јавни позив за одобравање грантова појединцима у износу од 64.700,00 КМ и за грантове непрофитним организацијама у износу од 1.603.400,00 КМ.

Структура текућих грантова дата је у сљедећем прегледу:

Р. бр.	Назив гранта	Извршење 2015. године	Одобрено 2016. године	Извршено 2016. године	Процент извршења	
					5/4	5/3
1	2	3	4	5	6	7
1	Грантови другим нивоима Владе	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100,00	100,00
2	Грантови појединцима	99.259,70	106.000,00	105.997,40	100,00	106,79
3	Грантови непрофитним организацијама	7.493.354,24	4.348.200,00	4.340.826,41	99,83	57,93
4	Субвенције јавним предузећима	3.861,00	3.500,00	3.486,60	99,62	90,30
5	Субвенције приватним предузећима	7.499.936,28	9.262.245,00	8.962.416,66	96,76	119,50
	Укупно:	15.196.411,22	13.819.945,00	13.512.727,07	97,78	88,92

Грант другим нивоима Владе одобрен и извршен у износу од 100.000,00 КМ односи се на грант Министарству финансија и трезора БиХ по Споразуму о преузимању послова, опреме и запослених у Бироу за статистику Брчко (ради спровођења статистичких активности од искључивог интереса за Брчко дистрикт БиХ, које спроводи Агенција за статистику БиХ).

Грантови појединцима су одобрени у износу од 106.000,00 КМ а извршени у износу од 105.997,40 КМ и односе се на: 46.000,00 КМ на име награде учесницима Позоришних сусрета БиХ у Брчком; грант појединцима из области спорта 34.999,30 КМ; 13.698,50 КМ грант појединцима из области културе; 5.999,60 КМ грант појединцима из области туризма, грант у износу 5.000,00 КМ на име награде за најбољег спортисту и спортисткињу у 2015. години и грант на име изложбе фотографија Спорт у Брчком 1919–2016. у оквиру обиљежавања „XVI годишњице Брчко дистрикта БиХ“.

Грантови непрофитним организацијама одобрени су у износу од 4.348.200,00 КМ, а извршени су у износу од 4.340.826,41 КМ, што представља 99,83% извршења плана и 57,93% у односу на реализовани буџет у 2015. години.

Реализовани износ средстава непрофитним организацијама односи се на додијељене грантове:

- националним друштвима, струковним, културним, туристичким и културно-умјетничким друштвима **по јавном позиву**, у укупном износу од 1.685.400,00 КМ;
- спортским клубовима, удружењима, културно-умјетничким друштвима, (**буџетом за 2016.** годину одобрени појединачни износи средстава), у укупном износу од 1.895.300,00;
- Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ износ од 500.000,00 КМ;
- Развојно-гарантном фонду Брчко дистрикта БиХ износ од 100.000,00 КМ;
- Универзитету у Источном Сарајеву – Економски факултет у Брчком износ од 50.000,00 КМ;
- Удружењу послодаваца Брчко дистрикта БиХ износ од 40.000,00 КМ;
- награде за позоришне сусрете и спортским колективима износ од 27.000,00 КМ;
- Синдикату Брчко дистрикта БиХ износ од 25.000,00 КМ;
- Привредној комори Брчко дистрикта БиХ износ од 10.000,00 КМ, и др.

Буџетом за 2016. годину одобрени су грантови непрофитним организацијама (175 културно-умјетничких друштава, струковних, националних друштава, спортских клубова, удружења и др.), у укупном износу од 3.580.700,00 КМ (1.685.400,00 КМ + 1.895.300,00 КМ). Од тога се на додијељене грантове спортским удружењима односи 75%, на грантове удружењима из области културе 24% и из области туризма 1%.

Грантови непрофитним организацијама по расписаном **Јавном позиву** од 22. јуна 2016. године у износу од 1.685.400,00 КМ додијељени су за редован рад удружењима, појединцима, клубовима из области спорта, културе и туризма, те, за реализовање пројеката у оквиру манифестација које су предвиђене Програмом рада Одјељења.

Грантови непрофитним организацијама планираних у књизи буџета за 2016. годину у укупном износу од 1.895.300,00 КМ, односно, наведених 136 појединачних износа средстава удружењима/организацијама, спортским, националним друштвима, и др., који су подијељени на захтјев удружења/организације, без утицаја Одјељења на расподјелу буџетом утврђених грантова.

Ревизијом смо утврдили да уговорима о додјели новчаних средстава са позиције грантова непрофитним организацијама, нису утврђене мјере којима би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта до прописаног рока, осим у случају да кориснику гранта приликом поновног јављања на јавни позив средства неће бити одобрена. Контролу утрошка средстава врши Комисија, именована Одлуком број: 05-000196/16 од 2. фебруара 2016. године од стране шефа Одјељења. Поменутом одлуком, чланом 2, дефинисан је задатак Комисије да прегледа сву пристиглу документацију којом се доказује утрошак гранта средстава добијених у 2015. години. Ревизијом смо утврдили да није прописана јединствена методологија или инструкција начина правдања утрошка средстава грантова непрофитним организацијама, што ствара могућност различитог вредновања доказа од стране чланова Комисије,

односно неразумијевања корисника гранта шта представља доказ о утрошку. То питање се рјешава усменим инструкцијама које дају чланови Комисије корисницима гранта у току вршења контроле утрошка средстава. Увидом у појединачне предмете вршења контроле, утврдили смо да је документација којом се доказује утрошак у појединим случајевима за одређене врсте трошкова непотпуна, односно формално правно неисправна да би се трошкови могли признати.

Потребно је у уговорима о додјели новчаних средстава са позиције грантова непрофитним организацијама, дефинисати мјере којима би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта.

Потребно је израдити подзаконске акте који дају јасне смјернице о начину правдања грантова, те дефинисати валидне доказе за правдање утрошка додијељених средстава.

Одлуком Владе број 05-000816/16 од 26.09.2016. године, на предлог Одјељења усвојен је Програм samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2016. години (у даљем тексту Програм). Програмом је дефинисано да ће средства, у износу од 500.000,00 КМ, одобрена буџетом на позицији 614312–Грантови осталим организацијама („Грант Заводу за запошљавање Брчко дистрикта“), преко Завода за запошљавање бити усмјерена незапосленим лицима за покретање властитог бизниса из области производње, пољопривреде, занатства и услуга.

Програмом су утврђене клаузуле које дефинишу: циљ, кориснике, критеријуме за одабир лица који могу аплицирати за средства, лица која не могу учествовати, реализација програма, намјена одобрених средстава, исплата одобрених средстава, обавезе корисника програма, те извори и износ средстава. Одредбама члана 8 (Обавезе корисника програма) дефинисано је:

- 1) Корисници Програма су дужни да двије године послје датума издавања судског ријешења о оснивању пословног субјекта активно обављају дјелатност за коју су регистровани.
- 2) Корисници Програма дужни су да редовно измирују обавезе по основу пореза и доприноса.
- 3) У периоду наведеном у ставу 1 овог члана корисници Програма не могу бити пријављени на активну евиденцију Завода нити остварити било које право по основу незапослености, осим у случају да корисник изврши повраћај средстава која је добио по овом програму.
- 4) Ако корисник средстава не испоштује уговорене обавезе, неће моћи учествовати у програмима запошљавања која се финансирају из буџета Брчко дистрикта БиХ.
- 5) Ако корисник средстава не испоштује уговорене обавезе, дужан је да врати одобрена средства.

Одредбама члана 26 Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености, дефинисано је да свако лице које се пријави на Завод ради тражења запослења има право на обавјештавање о могућностима и условима за запошљавање, на посредовање у запошљавању, на савјетовање о избору занимања и професионалној оријентацији, на стручно оспособљавање, обуку и припрему за запошљавање. Надаље, чланом 27, прописано је да, незапослени коме је, у смислу Закона о раду, престао радни однос без

његовог захтјева, сагласности или кривице, или коме је осигурање престало на други начин, који има најмање осам мјесеци непрекидног стажа осигурања у претходних дванаест (12) мјесеци, или дванаест (12) мјесеци с прекидима у последњих осамнаест (18) мјесеци, има право на новчану накнаду и остварује је у Заводу за запошљавање. Ревизијом смо утврдили да одредбе члана 8 Програма (Обавезе корисника програма), нису у складу са Законом о запошљавању и правима за вријеме незапослености, јер ускраћују законска права корисника.

Потребно је Програм samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ у 2016. години, ускладити са одредбама Закона о запошљавању и правима за вријеме незапослености.

Осим наведеног, грант Заводу за запошљавање Брчко дистрикта БиХ за реализацију програма samozapošljavanja на подручју Брчко дистрикта БиХ је уплаћен у октобру 2016. године а његова реализација је започела у априлу 2017. године, тако да у извјештајном периоду није било крајње реализације. Пренос средстава крајем године онемогућава његову употребу у периоду за који је одобрен, што умањује ефикасност у благовременом спровођењу политике запошљавања у години на коју се односи и транспарентност у извјештавању о утрошку и ефектима подстицаја, због различитих периода извјештавања даваоца гранта и имплементатора програма.

Програмом је у складу са општим циљевима samozapošljavanja и подизања предузетничког духа на подручју Брчко дистрикта БиХ утврђено седам критеријума за оцјену пословних програма и одабир корисника из дјелатности производње, занатства и услужног занатства без утврђених приоритета или префериране структуре подстицаја. Увидом у програм установили смо да су сви критеријуми истог значаја и описног карактера са распоном бодовања од 10 до 50 бодова без постојања конкретне методологије вредновања појединачних критеријума унутар постављеног распона. Појединачно бодовање сваког критеријума код сваког корисника се заснива на слободној процјени чланова Комисије, што у околностима наведених распона не обезбјеђује постизање објективности у вредновању програма и праведности у избору корисника. Програмом нису конкретно дефинисане обавезе у погледу облика и обима надзора корисника средстава и начина и рокова извјештавања о реализацији средстава.

Због касног трансфера гранта за samozapošljavanje, онемогућена је његова реализација у години на коју се односи и благовремено извјештавање од стране Завода за запошљавање Брчко дистрикта БиХ о степену реализације текућих грантова за претходну годину до 31. јануара текуће године, што није у складу с чланом 22 тачкама g) и h) Закона о извршењу буџета за 2016. годину. Постојећа пракса касног преноса грантова за реализацију програма samozapošljavanja онемогућава постизање потребног нивоа ефикасности у реализацији планираних пројеката и умањује транспарентност у извјештавању Владе и Скупштине Брчко дистрикта БиХ по појединачним програмима због различитих периода презентације у финансијским извјештајима о извршењу буџета и извјештајима Завода као имплементатора програма.

Потребно је средства за спровођење политике samozapošljavanja остварити у року који омогућава њихову реализацију у оквиру периода на који се односе, ради

повећања ефикасности у реализацији буџетом одобрених програма и транспарентности извјештавања о начину и обиму њихове реализације.

Потребно је у програму самозапошљавања конкретније дефинисати циљеве програма и мјерљиве критеријуме за оцјењивање пословних идеја у складу с постављеним циљевима и дефинисање облика извјештавања и надзора над њиховом реализацијом.

Субвенције јавним предузећима остварене у износу 3.486,60 КМ односе се на законску обавезу покрића трошкова екстерне ревизије финансијских извјештаја ЈП „Лука Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ.

Субвенције приватним предузећима одобрене су буџетом у износу од 9.262.245,00 КМ, а извршене су у износу од 8.962.416,66 КМ, што представља 96,76% извршења плана, а већи су за 19,50% од остварених издатака у истом периоду претходне године.

Првобитним буџетом за 2016. годину издаци за подстицаје приватним предузећима одобрени су у износу од 8.000.245,00 КМ. Ревизијом смо утврдили да је укупан наведени износ средстава за подстицаје приватним предузећима реализован до 10. октобра 2016. године, тако да је због необезбијеђености довољног износа средстава потребних за ове намјене, обустављена даља исплата подстицаја а која је настављена након одобрења додатних средстава, амандманима на буџет, у износу од 1.262.000,00 КМ.

Од укупно реализованог износа подстицаја, највећи дио се односи на надокнаде новчаног износа за нове инвестиције до висине утврђеног и уплаћеног пореза на добит/доходак 6.671.827,52 КМ или 74,44%, те надокнаде плаћених трошкова у висини разлике у цијени електричне енергије коју плаћа предузеће или предузетник, и цијене коју плаћају домаћинства 968.470,54 КМ или 10,80%.

Преглед структуре издатака за субвенције приватним предузећима у складу са Законом о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ:

Ред. бр	Врста надокнаде	Износ
1.	Надокнада плаћених судских такси везаних за оснивање привредног субјекта и упис промјена у судски регистар	55.955,50
2.	Надокнада плаћених намјенских накнада прикључења на водоводну и канализациону мрежу	52.605,21
3.	Надокнада плаћених намјенских накнада прикључења на електромрежу	96.652,15
4.	Надокнада плаћених такси неопходних за добијање локационих услова и грађевинске дозволе	9.339,00
5.	Надокнада плаћених трошкова у висини разлике у цијени електричне енергије коју плаћа предузеће или предузетник и цијене коју плаћају домаћинства	968.470,54

6.	Надокнада плаћених трошкова у висини разлике у цијени воде коју плаћа предузеће или предузетник и цијене коју плаћају домаћинства	136.970,72
7.	Надокнада уплаћених доприноса за запошљавање за новозапослене раднике	136.660,41
8.	Надокнада доприноса у износу од 50% од укупних давања која су издвојена за здравствено осигурање новозапослених радника	544.007,85
9.	Надокнада плате за вријеме породичног одсуства који пада на терет послодавца	287.728,76
10.	Надокнада новчаног износа за нове инвестиције до висине утврђеног и уплаћеног пореза на добит/доходак	6.671.827,52
11.	Надокнада плаћених накнада које се односе на трошкове техничког прегледа објекта уплаћене на ЈРД	2.199,00
	УКУПНО	8.962.416,66

Исплата подстицаја у привреду у 2016. години је вршена на основу (старог) Закона о подстицају привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ, којим није утврђен максимални износ за додјелу по свакој врсти подстицаја/субвенције, нити временски период за који се може поднијети захтјев за исплату. Тако су привредни субјекти подносили захтјеве који су се односили на издатке извршене прије неколико година (са значајним износима). Без ограниченог временског периода и максималног износа за олакшице, посебно за нове инвестиције, није било могуће реално планирати неопходна средства за ове намјене.

Тек крајем године је омогућена примјена (новог) Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ, којим је у односу на претходни, квалитетније ријешена додјела подстицаја, поготово за нове инвестиције, и то прописаним максималним појединачним износима за исплату привредним субјектима (за нове инвестиције до 300.000,00 КМ), са утврђеним временским периодом за подношење захтјева за исплату подстицаја, и то само за текућу и претходну годину.

Увидом у извјештаје о извршењу подстицаја у претходном периоду уочен је њихов континуиран раст, у 2014. години је исплаћено 5,6 мил., а у 2016. години 8,9 мил., те из године у годину значајно прекорачују износе одобрене првобитним буџетом.

Одобравање средстава за подстицаје врши се формалним спровођењем поступака одобравања средстава свим подносиоцима захтјева који испуњавају формалне критеријуме, без успостављених механизма за усмјеравање привредног развоја по преферисаним привредним гранама или категоријама привредних субјеката. Осим тога не постоје мјерљиви критеријуми за оцјену степена реализације циљева утврђених у начелима Закона (развој утврђених привредних дјелатности, повећање запослености, продуктивности, побољшања конкурентности, и др.), на основу којих би се могла оцијенити

друштвена оправданост одобрених износа, прије свега улагања у сталну имовину до висине уплаћеног пореза на добит.

У наведеним условима, планирање, реализација и евиденција подстицаја врши се збирно у оквиру укупно расположивих средстава, а једини приоритет је датум подношења, без обзира на процијењени износ захтјева.

Одредбом члана 8 става 1 тачке и) Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ, правним лицима је прописано право на надокнаду новчаног износа за нове инвестиције ради набавке сталних средстава након остварења права максималног ослобађања у пореској пријави за претходну годину, умањењем основице за износ улагања, у складу са Законом о порезу на добит Брчко дистрикта БиХ. Затим, чланом 15 ставом 2 Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ, утврђено је да се надокнада новчаног износа односи искључиво за улагања на подручју Дистрикта, с тим да се **стално средство не може отуђити у периоду од пет година**, нити извршити трансфер ван Дистрикта. Даље, ставом 3 истог члана, је дефинисано да у случају отуђења или трансфера сталних средстава правна особа **губи право на олакшице** прописане овим Законом, у **наредних годину дана**.

С обзиром да Пореска управа, обављањем финансијске инспекције, врши контролу правних субјеката, потребно је успоставити механизам обавјештавања Одјељења о извршеним контролама од стране Пореске управе, у погледу праћења одредаба Закона, ради правовремене примјене одредбе члана 15 става 3 Закона.

Потребно је, са Пореском управом Брчко дистрикта БиХ, успоставити механизам контроле и праћења подстицаја за надокнаду новчаног износа за набављена стална средства, ради примјене одредаба Закона о подстицају у привреду Брчко дистрикта БиХ.

Одјељење је сачинило Информацију о стању привреде на подручју Брчко дистрикта БиХ која обухвата: додијељена средства по Закону о подстицају привредног развоја Брчко дистрикта БиХ, број фирми и број запослених у периоду од 2014. до 2016. године.

Током 2016. године, 893 правна субјекта (са 4.742 запослена) користила су укупно 8.962.416,66 КМ подстицајних средстава, сходно Закону о подстицају привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ.

Од тога, **809** правних субјеката или **90,59%** је користило 1.989.994,50 КМ подстицаја или **22,50%** од укупног износа подстицајних средстава.

Док су **84** правна субјекта или **9,41%** користило 6.854.454,10 КМ или **77,50%** од укупног износа подстицајних средстава.

Односно, може се закључити и да је:

- **један (1)** правни субјекат (или 0,11%) користио 1.340.646,37 КМ или **15,16%** од укупних подстицајних средстава (или 20,09% од укупно исплаћених субвенција за набавку сталних средстава), односно;
- **три (3)** правна субјекта (или 0,33%) користила 1.941.393,57 КМ или **21,95%** од укупних подстицајних средстава, односно;

- **двадесет два (22)** правна субјекта (или 2,46%) користило 4.425.441,70 КМ или **50,05%** од укупног износа подстицајних средстава.

Значајан дио додијељених субвенција у привреду је извршен привредним субјектима из области трговине, осигурања и др. који су већ развили своје пословање.

Такође је неопходно анализирати стање у привреди и ефекте подстицајних мјера, као што су: повећање запослености, продуктивности, побољшање конкурентности, раст животног стандарда становништва, и др., те благовремено предлагати неопходне мјере ради подстицања производне дјелатности.

Потребно је на основу стручних анализа ефеката постојећих подстицаја на привредни развој у Брчко дистрикту БиХ, дефинисати развојне циљеве, утврдити подручја у којима су потребна побољшања, као и критеријуме за њихову оцјену и праћење.

6.6.6. Планирање и извршење капиталног буџета

Одобрена средства буџета капиталних потреба за период 2014–2016. година износила су 4.296.278,46 КМ, а извршена су у износу од 2.087.245,07 КМ или 48,58% (табела број 2 у прилогу Извјештаја).

Од укупно извршених средства буџета капиталних потреба у износу од 2.087.245,07 КМ, на средства одобрена буџетом за 2016. годину односи се 64.444,60 КМ, за 2015. годину 259.813,48 КМ и за 2014. годину 1.762.986,99 КМ.

Укупно извршење капиталног буџета Одјељења за 2014. годину износи 85,22%, за 2015. годину износи 15,36% и за 2016. годину износи 12,02% од укупно реализованих средстава буџета капиталних потреба за период 2014–2016. година.

Нереализована средства капиталног буџета из 2013. године, у износу од 510.102,88 КМ, којима је истекао рок за реализацију одобрених средстава са 31.12.2015. године, пренесена су у капитални буџет за 2016. годину.

Најзначајнији пренесени пројекти из 2013. године, којима је додијељена нова шифра пројекта су: наставак изградње фудбалског стадиона ФК „Илићка“ МЗ Илићка 144.000 КМ, изградња терена малих спортова у насељу Анићи, МЗ Доњи Брезик 45.000 КМ, опрема за потребе пресељења Умјетничке галерије 45.000 КМ, изградња трибина на игралишту ФК „Граничар“ МЗ Брезово поље 40.000 КМ, изградња терена за мале спортове у МЗ Плазуље 33.654 КМ.

Нереализовани пројекти из 2014. године се односе на: изградњу еко-излетишта поред корита ријеке Грчице – „Јозино брдо“ у износу од 35.250,27 КМ, реконструкција и обнова куле у Бијелој у износу од 30.000,00 КМ, изградња еко-излетишта у МЗ Попово поље у износу од 29.162,37 КМ и др.

С обзиром да се планирање одређеног броја капиталних пројеката врши без претходно испуњених неопходних услова за њихову реализацију, као што су: израђена пројектна

документација, ријешени имовинско-правни односи, и др., неизвјесна је њихова реализација.

Потребно је планирање капиталних пројеката вршити након испуњења неопходних предуслова за њихову реализацију, као што су ријешени имовинско-правни односи, пројектна документација и друге припреме ради почетка извођења радова.

6.7. Попис средстава и извора средстава на дан 31. 12. 2016. године

Одјељење је 17. новембра 2016. године извршило именовање комисије за попис средстава и обавеза са задатком да, у складу са Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“, број 30/08 од 18. јула 2008. године), сачини план рада и изврши попис у Одјељењу, са стањем на дан 31. 12. 2016. године, те да Извјештај о извршеном попису усагласи са Дирекцијом за финансије и достави Централној пописној комисији.

Увидом у документацију установили смо да је Комисија сачинила Записник о раду пописне комисије на дан 31. 12. 2016. године и извршила усаглашавање књиговодственог са стварним стањем дана 24. 1. 2017. године.

Увидом у пописне листе смо утврдили да су поједина стална средства (више истоврсних) евидентирана збирно (под називом: „Спортски терени“ у износу од око 3 мил., затим „Спортски терени“ у износу од око 1,9 мил.), тако да се не зна локација терена, њихов број, нити појединачан износ који је уложен у сваки спортски терен.

Затим, у пописним листама је евидентирана и вриједност реконструкције објеката који не припадају Одјељењу (који су уствари капитални грант) те их је потребно искњижити из евиденције сталних средстава Одјељења, као нпр. реконструкција лучких објеката ЈП „Лука Брчко“ у износу од приближно 600.000,00 КМ.

Осим тога, у евиденцији сталних средстава су евидентирана и средства ниже вриједности од 250,00 КМ, које је потребно пренијети у евиденцију ситног инвентара.

Попис средстава на дан 31. 12. 2016. године је и даље непотпун, с обзиром да у извјештај о попису није укључена колекција слика у оквиру Градске галерије, тако да не постоји њихова евиденција у главној књизи Трезора.

Уочени недостаци указују да се попис средстава, као и претходних година, извршава формално, преузимањем књиговодствене евиденције, а не утврђивањем стварне суштине средстава и њихове реалне вриједности на дан пописа.

Потребно је попис имовине планирати и вршити на начин који омогућава обухватање цјелокупне имовине и поуздану идентификацију сваке ставке конкретне имовине, уз искњижавање сталних средстава који не припадају Одјељењу, у складу са Упутством о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза.

7. КОМЕНТАР

Нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања за 2016. годину, број: 01-02-03-13-259/16 уручен је Одјељењу 9. јуна 2017. године на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије.

Одјељење је 29. јуна 2017. године доставило Примједбе на Нацрт извјештаја о ревизији, број: 13-001619/17 уз образложења на дате препоруке и налазе, ван рока од петнаест (15) дана за достављање коментара на Нацрт извјештаја о ревизији.

Примједба која се односи на одговорност Одјељења у вези са непостојањем стратегије развоја спорта у Брчко дистрикту није прихваћена из разлога што Одјељење из своје надлежности није предузело активности ради доношења наведене стратегије.

Примједба која се односи на неустављену евиденцију носилаца спортских активности, као и евиденције спортских стручњака, спортских објеката и спортских резултата није прихваћена из разлога што је Одјељење надлежно да подзаконским актима детаљније дефинише поједине одредбе Закона о спорту у дијелу прописивања форме Законом прописаних евиденција.

Примједба која се односи на то да Законом о извршењу буџета за 2016. години није прописана обавеза доношења подзаконских аката којим се дефинише методологија или инструкција о начину правдања утрошка средстава грантова није прихваћена. Непостојање законске обавезе да се ријеша наведено питање (доказивање утрошених средстава), не спречава Одјељење да ријеша подзаконским актима или упутствима начин правдања утрошка средстава грантова непрофитним организацијама, ради унификавања документације која доказује утрошак средстава.

Примједба која се односи на то да није потребно уговором о додјели новчаних средстава са позиције грантова дефинисати мјере којима би се обезбиједило поштовање обавезе правдања додијељених буџетских средстава од стране корисника гранта, није прихваћена из разлога што досадашње одредбе уговора не исцрпљују све могућности обезбјеђења повраћаја евентуално ненамјенски утрошених јавних средстава.

Примједбе које се односе на реализацију мјера за побољшање пословног амбијента су дјелимично прихваћене, у дијелу који се односи на ревизију приватизације.

Примједба која се односи на то да је Правосудна комисија надлежна за измјену законске регулативе везану за стечај и ликвидацију не може бити прихваћена, зато што су надлежности Одјељења, утврђене Програмом рада за 2016. годину, да прати стање и предлаже мјере, те припрема и предлаже Влади нацрте закона и подзаконских аката, (у складу с чланом 21 тачком с) Закона о Влади Брчко дистрикта БиХ), који се између осталог односе на креирање повољног пословног амбијента у Брчко дистрикту. Сходно томе, Одјељење има права на покретање активности ради убрзања поступка стечаја и ликвидације, кроз промјене законске регулативе из области привредног права.

Примједба у вези са одржавањем манифестација је дјелимично прихваћена, у дијелу анализе оправданости одржавања манифестација.

Примједба која се односи на то да у извјештајима о одржаним манифестацијама нису исказани укупно остварени трошкови који су лако доступни, не може бити прихваћена, зато што сваки извјештај садржи десетине појединачних трошкова. Због тога што трошковници и извјештаји о утрошеним средствима за манифестације не садрже укупно остварене трошкове, не постоји евиденција о укупно утрошеним средствима за сваку појединачну манифестацију, нити евиденција о укупно реализованим трошковима за све одржане манифестације.

Примједбе, које нису имале утицај на квалификације у мишљењу, у вези са немогућности планирања буџетских средства посебно за сваку врсту олакшице ради сразмјерне исплате тражених средстава у оквиру сваке подстицајне мјере, утврђивања максималног износа за повраћај уплаћених пореза и доприноса на бруто плату за вријеме трајања породичног одсуства, као и усмјеравање субвенција само за набавку сталних средстава неопходних за обављање регистроване дјелатности прихваћене су.

У вези са примједбом која се односи на попис умјетничких дјела, уз уважавање постојања подијељене одговорности и осталих учесника у том процесу, остајемо при ставу да се налази и препоруке односе на подручја у којима су потребна и могућа значајна побољшања у наредном периоду.

Одјељење није доставило нове доказе који би битно измијенили налазе и квалификације дате у Нацрту извјештаја, те овај извјештај представља коначан извјештај.

Тим за ревизију:

Енвера Имамовић, дипл. ек.

Љубица Томић, дипл. ек.

8. ПРИЛОЗИ

План буџета Одјељења за 2016. годину и извршење у периоду 1. јануар – 31. децембар 2016. године

Табела број 1

Екон. код	Опис	Остварено 2015. год.	План буџета 2016.	Ребаланс и прерасподјела	Одобрени буџет за 2016. год.	Извршење 2016. год.	% 6/5	% 6/2
0	1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Плате и накнаде трошкова запослених	693.404,62	693.683,28	-23.249,88	670.433,40	653.927,90	97,54	94,31
611100	Бруто плате и накнаде	685.774,52	673.862,28	-20.749,88	653.112,40	639.695,31	97,95	93,28
611200	Накнаде запосленим	7.630,10	19.821,00	-2.500,00	17.321,00	14.232,59	82,17	186,53
612100	Доприноси на терет послодавца	26.250,01	25.763,77	-600,18	25.163,59	24.559,25	97,60	93,56
613000	Издаци за материјал и услуге	1.012.425,40	1.068.076,00	0,00	1.068.076,00	1.038.361,23	97,22	102,56
613100	Путни трошкови	12.971,98	14.620,00	-5.250,00	9.370,00	7.807,60	83,33	60,19
613200	Издаци за енергију	75.016,53	87.000,00	7.900,00	94.900,00	92.221,88	97,18	122,94
613300	Издаци за комуналне услуге	20.284,66	22.734,00	4.330,00	27.064,00	23.627,02	87,30	116,48
613400	Набавка материјала	118.104,83	122.350,00	-1.870,00	120.480,00	117.223,83	97,30	99,25
613500	Издаци за услуге превоза и горива	5.007,83	5.850,00	-500,00	5.350,00	4.030,47	75,34	80,48
613700	Издаци за текуће одржавање	5.584,42	8.260,00	0,00	8.260,00	6.333,45	76,68	113,41
613800	Издаци за осиг., банк. услуге и услуге платног промета	3.189,72	3.280,00	0,00	3.280,00	2.572,40	78,43	80,65
613900	Уговорене услуге	772.265,43	803.982,00	-4.610,00	799.372,00	784.544,58	98,15	101,59
614000	ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ	15.196.411,22	13.017.945,00	802.000,00	13.819.945,00	13.512.727,07	97,78	88,92

614100	Грантови другим нивоима владе	100.000,00	100.000,00	0,00	100.000,00	100.000,00	100,00	100,00
614200	Грантови појединцима	99.259,70	106.000,00	0,00	106.000,00	105.997,40	100,00	106,79
614300	Грантови непрофитним организацијама	7.493.354,24	4.808.200,00	-460.000,00	4.348.200,00	4.340.826,41	99,83	57,93
614400	Субвенције јавним предузећима	3.861,00	3.500,00	0,00	3.500,00	3.486,60	99,62	90,30
614500	Субвенције приватним предузећима	7.499.936,28	8.000.245,00	1.262.000,00	9.262.245,00	8.962.416,66	96,76	119,50
	Укупно текући издаци	16.928.491,25	14.805.468,05	778.149,94	15.583.617,99	15.229.575,45	97,73	89,96

Преглед реализације капиталног буџета 2014–2016. година

Табела број 2

Редни број	Година одобрења	Планирано	Извршено до 2016. год.	Извршено у 2016. год.	Извршено на дан 31. 12. 16. године	Расположива средства на дан 31. 12. 2016.	% извршења
1.	2014.	2.068.819,68	1.290.782,48	472.204,51	1.762.986,99	305.832,69	85,22
2.	2015.	1.691.506,88	669,59	259.143,89	259.813,48	1.431.693,40	15,36
3.	2016.	535.951,90	-	64.444,60	64.444,60	471.507,30	12,02
	Укупно	4.296.278,46	1.291.452,07	795.793,00	2.087.245,07	2.209.033,39	48,58

Преглед планираних и остварених прихода Одјељења у периоду 1. јануар – 31. децембар 2016. године

Табела број 3

Врста прихода	О п и с	Активност по основу које се приход остварује	Планирани приходи у 2016. години	Остварени приходи у 2016. години	% извршења
722141	Такса на захтјев и рјешење по основу Закона о подстицају привредног развоја	Такса на захтјев и такса на рјешење по основу Закона о подстицању привредног развоја у Брчко дистрикту БиХ	8.000,00	12.480,00	155,85
721129	Приходи од изнајмљивања остале материјалне имовине	Приходи од привременог коришћења велике сале Дома културе Брчко у сврху јавног окупљања	4.000,00	4.109,59	102,74
722593	Боравишна такса	Приходи од боравишне таксе	-	9.115,00	-
722692	Приходи од чланарине за библиотеку	Уплата чланарине за библиотеку	15.000,00	14.337,00	95,55
731111	Грантови из иностранства	Грант средства од амбасаде САД-а за потребе фун интернета у "Америчком кутку" у градској библиотеци	1.458,00	-	-
722694	Приходи од продатих улазница за позоришне представе	Приходи од продатих улазница за позоришне представе	14.500,00	13.265,00	91,50
		УКУПНО	42.958,00	53.306,59	124,09

